ARREST VAN HET HOF VAN 16 DECEMBER 1970 [1]

Francesco Cinzano & Cia GmbH tegen Hauptzollamt Saarbrücken (verzoek om een prejudiciële beslissing, ingediend door het Bundesfinanzhof)

Zaak 13-70

Samenvatting

Kwantitatieve bepalingen — Afschaffing — Nationale monopolies van commerciële aard — Toepassingsgebied van het Gemeenschapsrecht — Standstill — Nieuwe beperkende maatregel — Begrip
(EEG-Verdrag, art. 37)

De term „maatregel", gebezigd in artikel 37, tweede lid, van het EEG-Verdrag, houdt ten nauwste verband met de definitie van de werkzaamheden van een nationaal monopolie van commerciële aard, zoals die in lid 1 wordt gegeven.
Artikel 37 is niet slechts van toepassing op in- of uitvoer waarop het monopolie rechtstreeks betrekking heeft, doch ook op ieder handelen dat met het bestaan van het monopolie verband houdt en het handelsverkeer tussen de Lid-Staten in bepaalde — al dan niet gemonopoliseerde — produkten beïnvloedt. Derhalve kan de invoering — na de inwerkingtreding van het Verdrag — van een heffing bij invoer van een produkt waarvan een der bestanddelen onder het monopolie valt, een „nieuwe maatregel" in de zin van artikel 37, lid 2, zijn.
Een heffing bij invoer van produkten uit andere Lid-Staten, welke met het bestaan van een nationaal monopolie verband houdt en voor het eerst na de inwerkingtreding van het Verdrag wordt toegepast, houdt geen inbreuk op artikel 37, lid 2, in zolang deze nieuwe heffing het ingevoerde produkt slechts in dezelfde mate treft als onder het monopolie vallende nationale produkten.

In de zaak 13-70

— verzoek om een prejudiciële beslissing, door het Bundesfinanzhof krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag gedaan in de zaak

FRANCESCO CINZANO & CIA GMBH, filiaal Saar, Güdingen (Saar)

1 — Procestaal : Duits.

tegen

HAUPTZOLLAMT SAARBRÜCKEN

en strekkende tot het bekomen van uitlegging van artikel 37, lid 2, van het EEG-Verdrag —

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt : R. Lecourt, President, A. M. Donner en A. Trabucchi, Kamerpresidenten, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore en H. Kutscher (rapporteur), Rechters,

Advocaat-Generaal : A. Dutheillet de Lamothe

Griffier : A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — De feiten en de procesvoering

Overwegende dat blijkens de beschikking van de verwijzende rechterlijke instantie aan het bodemgeschil de navolgende feiten ten grondslag liggen :

1. Volgens het Branntweinmonopolgesetz (wet betreffende het monopolie op ethylalcohol welke anders dan door natuurlijke gisting wordt verkregen (Branntwein))

— valt de invoer van „Branntwein" met uitzondering van rum, arak, cognac en likeur onder een staatsmonopolie;

— wordt van binnenslands vervaardigde „Branntwein" belasting (Branntweinsteuer) dan wel „opslag" (Branntweinaufschlag) geheven;

— wordt op ingevoerde „Branntwein" en (ethyl-) alcoholhoudende producten een met de belasting op binnenlandse „Branntwein" overeenkomende heffing (Monopolausgleich) toegepast.

Het Bundesfinanzhof had in 1963 beslist dat ook waren als wijn, welke als zodanig geen „alcoholhoudende produkten" in de zin van het Branntweinmonopolgesetz zijn, nochtans als zodanig moeten worden beschouwd wanneer zij door toevoeging van alcohol hun oorspronkelijk karakter hebben verloren.

Bij de wet van 1965 werd aan het Branntweinmonopolgesetz een op 1 april 1966 in werking getreden bepaling toegevoegd volgens welke als „alcoholhoudende produkten" ook zijn te beschouwen wijn, wijnhoudende dranken en op wijn gelijkende dranken wanneer de daarin voorkomende alcohol geheel of ten dele is toegevoegd; tevens werd bepaald dat de „Monopolausgleich"

— bij (zulke) wijnen en op wijn gelijkende dranken wordt berekend naar de hoeveelheid alcohol overeenkomende met het percentage dat 14 % van het volume te boven gaat,
— bij wijnhoudende dranken wordt berekend naar de hoeveelheid alcohol overeenkomende met het alcoholpercentage dat 10,5 % van het volume te boven gaat.

Bij de wet van 1966 werd het Branntweinmonopolgesetz met ingang van 1 april 1967 in die zin gewijzigd, dat als „alcoholhoudende produkten" voortaan ook wijn en op wijn gelijkende dranken met een alcoholpercentage van meer dan 14 %, ruimtelijk berekend, en wijnhoudende dranken met een alcoholpercentage van meer dan 10,5 %, ruimtelijk berekend, zijn te beschouwen.

2. De firma Francesco Cinzano & Cia. GmbH — hierna te noemen : „firma Cinzano" — vroeg op 11 oktober 1967 een machtiging om 1 200 liter vermouth van Franse oorsprong blijvend als „Zollgut" te mogen gebruiken; volgens haar opgave kwam in deze waar een alcoholpercentage van 15,7 %, ruimtelijk berekend, voor. Het bevoegde douanekantoor paste op het alcoholpercentage dat 10,5 % van de inhoud te boven ging, „Monopolausgleich" ad 806,83 DM toe. De firma Cinzano diende hiertegen tevergeefs een bezwaarschrift in en kwam eveneens vruchteloos in beroep bij het Finanzgericht des Saarlandes. Het Finanzgericht stelde zich op het standpunt, dat artikel 32 (2) van het EEG-Verdrag in casu niet toepasselijk is, omdat het „Branntweinmonopol" de invoer van vermouth noch rechtstreeks noch middellijk beïnvloedt. En als een heffing van gelijke werking in de zin van artikel 12 v.v. van het Verdrag is de „Monopolausgleich" niet te beschouwen, omdat niet eenzijdig alleen de ingevoerde waar is belast. Er is hier sprake van een binnenlandse belasting in de zin van artikel 95 van het Verdrag, welker heffing met dit voorschrift in overeenstemming is.

In haar bij het Bundesfinanzhof ingediende verzoek om revisie stond de firma Cinzano de opvatting voor, dat heffing van „Monopolausgleich" in strijd is met artikel 37, lid 2, van het EEG-Verdrag, aangezien die Ausgleich, welke — na jarenlang niet te zijn toegepast — thans voor het eerst wordt geheven, de import van vermouth indirect beïnvloedt. Het Hauptzollamt (verweerder) stelt zich echter op hetzelfde standpunt als het Finanzgericht.

II — Inhoud en motivering van de verwijzingsbeschikking

Het Bundesfinanzhof heeft op 25 februari 1970 besloten het Hof van Justitie om een prejudiciële uitspraak te verzoeken nopens de navolgende vraag :

„Is het in strijd met artikel 37, lid 2, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, wanneer een Lid-Staat waar de invoer van „Branntwein" onder een nationaal monopolie valt, op uit een andere Lid-Staat ingevoerde wijnhoudende dranken, zoals vermouth, voor zoveel meer dan een bepaald percentage alcohol bevattend, met ingang van 1 april 1966 een heffing ter compensatie van de belasting op binnenlandse „Branntwein" toepast terwijl zodanige heffing voordien in den regel slechts werd toegepast wanneer de aard van het oorspronkelijk produkt, bij voorbeeld wijn, door toevoeging van alcohol was gewijzigd?"

Het Bundesfinanzhof motiveerde zijn beschikking met de overweging, dat de beslissing over de rechtmatigheid van de toepassing van de „Monopolausgleich" in casu — „onverminderd de vraag naar de verenigbaarheid van de Monopolausgleich met de artikelen 12 en 95" — van de beantwoording van voormelde vraag afhangt.

III — Procesvoering

De verwijzingsbeschikking is op 6 april

1970 ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie.

De firma Cinzano, de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen hebben overeenkomstig artikel 20 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG schriftelijke opmerkingen ingediend.

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur en de Advocaat-Generaal, heeft het Hof van Justitie besloten zonder instructiemaatregelen tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Ter zitting van 29 oktober 1970 hebben de firma Cinzano, de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen mondelinge opmerkingen gemaakt.

De Advocaat-Generaal heeft ter zitting van 12 november 1970 zijn conclusie genomen.

De firma Cinzano werd ten deze vertegenwoordigd door professor dr. J. Kaiser, Freiburg i.B., alsook door dr. G. B. Heinze en K. J. Rieker, advocaten te Frankfurt am Main, de Bondsregering door Ministerialrat dr. R. Morawitz en de Commissie door haar juridisch adviseur dr. R. Wägenbaur.

IV — Samenvatting van hetgeen door partijen is betoogd

De *firma Cinzano* betoogt met name :

1. De aan het Hof voorgelegde vraag berust op de omstandigheid, dat vanaf een bepaald tijdstip — gelegen in de tweede etappe van de gemeenschappelijke markt — op de invoer van voor consumpties geschikte vermouth van eerste kwaliteit uit andere Lid-Staten voor het eerst een heffing wordt toegepast. Dit houdt een overcompensatie in van de afbraak der douanerechten, zoals die tot op dat tijdstip geleidelijk had plaatsgevonden, terwijl de totale belastingdruk bij invoer plotseling op ten naaste bij het zesvoudige gebracht is. Men heeft zich bij deze maatregel bediend van het technische middel ener aanvulling van het Branntweinmonopolgesetz; de maatregel houdt derhalve verband met het bestaan van het Branntweinmonopol. Op grond van een en ander moet de prejudiciële vraag als volgt worden geformuleerd :

„Is het in strijd met artikel 37, lid 2, van het EEG-Verdrag, wanneer een Lid-Staat in de tweede etappe van de gemeenschappelijke markt van het bestaan van een nationaal monopolie gebruik maakt om de invoer van een tot op dat tijdstip niet door het monopolie getroffen groep van produkten rechtstreeks, althans middellijk, onder het monopolie te brengen, als gevolg waarvan de gezamenlijke belastingdruk wegens bij invoer toegepaste heffingen op ten naaste bij het zesvoudige wordt gebracht?"

De firma Cinzano importeert uitsluitend voor consumptie geschikte vermouth van eerste kwaliteit. De prejudiciële vraag is derhalve irrelevant voor zoveel zij betrekking heeft op de jurisprudentie van het Bundesfinanzhof inzake produkten welke door toevoeging van alcohol hun oorspronkelijk karakter hebben verloren; daarin ging het namelijk om voor verdere verwerking bestemde vermouth.

2. De firma Cinzano zet uiteen waarom haars inziens het Duitse Branntweinmonopol een monopolie van commerciële aard in de zin van artikel 37, lid 1, van het EEG-Verdrag is.

De litigieuze „Monopolausgleichsabgabe" is weliswaar naar *Duits* recht een speciale verbruiksbelasting. Voor wat het EEG-recht betreft moet echter van 's Hofs rechtspraak (arrest 57-65, Lütticke, Jurisprudentie Deel XII, 1966, blz. 355) worden uitgegaan, volgens welke een belasting bestemd om een binnenlandse heffing te compenseren, van dezelfde aard is als de te compenseren heffing. De litigieuze heffing dient ter compensatie van bepaalde heffingen op binnenlandse produkten (Branntweinsteuer en Branntweinaufschlag) welke — naar de firma Cinzano nader betoogt —

in materieel opzicht monopolieheffingen zijn; zij is derhalve ook zelve een monopolieheffing.

3. De hierbedoelde Duitse wettelijke regelen zijn in strijd met artikel 37, lid 2, van het EEG-Verdrag, omdat daardoor het peil der bij invoer geheven belastingen, zoals dat door de geleidelijke vermindering der douanerechten binnen de Gemeenschap was verlaagd, op een aanmerkelijk hoger niveau wordt gebracht en aldus „de draagwijdte van de artikelen betreffende de afschaffing der douanerechten [beperkt]" wordt. Het kennelijk doel van genoemd voorschrift — te beletten dat het standstill-gebod van artikel 12 door monopolierechtelijke middelen wordt ontdoken — en de plaats van het artikel binnen de systematiek van het Verdrag leiden tot de conclusie, dat monopolieheffingen als heffingen van gelijke werking in de zin van artikel 12 zijn te beschouwen.
De litigieuze wettelijke bepalingen zijn bovendien in strijd met het standstill-gebod van artikel 37, lid 2; de firma Cinzano poogt zulks aan de hand van uitvoerige feitelijke vaststellingen te bewijzen.
Op grond van een en ander moet de prejudiciële vraag in bevestigende zin worden beantwoord.
De firma Cinzano verklaart de opvatting, verdedigd in het advies dat in het bodemgeschil door professor dr. Kaiser werd uitgebracht, tot de hare te maken, voor zoveel daarin de voor de beantwoording van de prejudiciële vraag relevante aspecten worden behandeld.
De *regering van de Bondsrepubliek Duitsland* liet zich met name als volgt uit.

1. In haar resumé betreffende de rechtstoestand in Duitsland en de ontwikkeling der hierbedoelde wetgeving heeft zij onder meer betoogd :
— de vroegere regeling leidde tot moeilijkheden, omdat men het er niet over eens was of bepaalde dranken, onder meer vermouth, behoorden tot die waarvoor ingevolge het Branntweinmonopolgesetz compensatie voorgeschreven was;
— in de arresten van het Bundesfinanzhof van 1963 (vgl. hiervoor I, 1)) werd de beslissende vraag, namelijk wanneer door toevoeging van alcohol niet langer van wijn sprake is, onbeantwoord gelaten;
— door de wettelijke regeling van 1965 (vgl. hiervoor I, 1)) heeft men aan deze onzekerheid een einde gemaakt, doch zij bracht andere nadelen met zich mede : omdat de heffing van belasting nu afhankelijk werd gemaakt van het bewijs dat alcohol was toegevoegd, werden er sedert april 1966 in grote omvang wijnen met een hoog alcoholpercentage ingevoerd, waaraan volgens de certificaten van de landen van oorsprong geen alcohol zou zijn toegevoegd; ondanks gerechtvaardigde twijfel aan de juistheid dezer certificaten was het in de meeste gevallen niet mogelijk te bewijzen dat zulks wèl was gebeurd;
— dit bezwaar is door de wetgeving van 1966 (vgl. hiervoor I, 1)) ondervangen; daarin is de limiet zo hoog gesteld dat in den regel slechts de toegevoegde alcohol, doch niet de door gisting verkregen alcohol welke de wijn bevat, wordt belast; de aldus ontstane belastingdruk is, vergeleken met die op brandewijn, in het algemeen lager dan in de andere Lid-Staten.

2. De prejudiciële vraag moet aldus worden verstaan, dat het Bundesfinanzhof wederom invoeren van belastingmaatregelen aan de grens ter compensatie van een binnenlandse belasting tegen het standstill-gebod van artikel 37, lid 2, kan indruisen. Deze vraag moet ontkennend worden beantwoord.
Het Duitse „Branntweinmonopol" is een nationaal monopolie van commerciële aard in de zin van artikel 37, lid 1; daaronder valt evenwel niet vermouth welke door toevoeging van „Branntwein" wordt vervaardigd. De litigieuze wettelijke regeling moet derhalve uitsluitend aan artikel 95 van het EEG-Verdrag worden getoetst; zij is geen

nieuwe maatregel in de zin van artikel 38, lid 2. Men heeft door deze regeling in een leemte bij de belasting van ethylalcohol voorzien. Het is niet te rechtvaardigen „Branntwein", voorkomende in geneesmiddelen en voor consumptie bestemde brandewijn, volledig te belasten, doch niet de toegevoegde „Branntwein", voorkomende in wijn met een hoog alcoholpercentage en in dranken welke op wijn gelijken, hoewel het hierbij juist gaat om produkten welke met voor consumptie bestemde brandewijn concurreren.

Legislatieve handelingen der onderscheidene wetgevers van dezelfde inhoud kunnen niet in de ene Lid-Staat, houder van een monopolie, aan artikel 37, lid 2, en in een andere Lid-Staat, zonder monopolie, aan de andere bepalingen van het Verdrag, bij voorbeeld aan artikel 95, worden getoetst.

Zelfs wanneer de Monopolausgleich voor wijn waaraan alcohol is toegevoegd behalve onder artikel 95 ook onder artikel 37 kon worden gebracht, zou lid 2 van dit voorschrift niet zijn overtreden, omdat voor zoveel betreft de „Branntwein" voorkomende in ingevoerde wijn waaraan alcohol is toegevoegd, van een discriminerende behandeling van de onderdanen der Lid-Staten geen sprake is.

De *Commissie van de Europese Gemeenschappen* brengt met name het navolgende naar voren.

Zij schetst allereerst de rechtstoestand, zoals die in de Bondsrepubliek Duitsland voor wat de hierbedoelde tak van het bedrijfsleven betreft bestaat.

Ter beantwoording van de vraag van het Bundesfinanzhof betoogt zij, dat tot goed begrip van lid 2 van artikel 37 met lid 1 te rade moet worden gegaan. Discriminatie in de zin van artikel 37, lid 1, zou zich, belastingrechtelijk gezien, voordoen wanneer het ingevoerde produkt zwaarder zou zijn belast dan het gelijksoortige binnenlandse produkt.

De feiten waarover het Bundesfinanzhof zich heeft uit te spreken vallen onder artikel 37. Weliswaar is de tussenkomst van de administratie van het Duitse monopolie bij invoer van vermouth tot toepassing van „Monopolausgleich" over het alcoholpercentage boven 10,5 % beperkt; ook deze wijze van tussenkomst kan evenwel de invoer in de zin van artikel 37 „leiden of aanmerkelijk beïnvloeden". Overigens zou geen ander resultaat worden verkregen wanneer men de feiten alleen aan artikel 95 zou hebben te toetsen.

Het Bundesfinanzhof zal hebben na te gaan, of de nieuwe regeling van 1966 medebrengt dat ten nadele van geïmporteerde vermouth wordt gediscrimineerd. Dit is niet het geval wanneer met deze regeling — zoals de Commissie schijnt te menen — alleen wordt beoogd — en zij er ook slechts toe leidt — dat deze wijn met overeenkomstige binnenlandse produkten wordt gelijkgesteld. Het Bundesfinanzhof zal echter bovendien hebben na te gaan of de vaststelling van de belastinggrens op 10,5 %, ruimtelijk berekend, een met artikel 37, lid 2, strijdige discriminatie inhoudt. Zoals de Commissie nader uiteenzet, ware zulks het geval wanneer in het binnenland ter vervaardiging van vermouth wijnen zouden worden gebruikt met een natuurlijk alcoholpercentage van meer dan 14 %, ruimtelijk berekend; dit is echter, voor zoveel de Commissie bekend, niet het geval.

Op grond van een en ander moet de prejudiciële vraag als volgt worden beantwoord :

„Artikel 37, lid 2, van het EEG-Verdrag verbiedt — voor zoveel het door het Hof moet worden uitgelegd — nieuwe maatregelen welke, voor zoveel de voorwaarden van voorziening en afzet betreft, tot discriminatie tussen de onderdanen der Lid-Staten leiden. Van zodanige discriminatie is geen sprake wanneer met een nieuw ingevoerde heffing alleen wordt beoogd — en zij er ook slechts toe leidt — ingevoerde waren in belastingrechtelijk opzicht met gelijksoortige binnenlandse waren gelijk te stellen. "

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Bundesfinanzhof bij beschikking van 25 februari 1970, ingekomen ter griffie op 6 april 1970, het Hof krachtens artikel 177 van het Verdrag tot oprichting van de EEG heeft verzocht te beslissen of het in strijd is met artikel 37, lid 2, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, wanneer een Lid-Staat waar de invoer van „Branntwein" onder een nationaal monopolie valt, op uit een andere Lid-Staat ingevoerde wijnhoudende dranken, zoals vermouth, voor zoveel meer dan een bepaald percentage alcohol bevattend, met ingang van 1 april 1966 een heffing ter compensatie van de belasting op binnenlandse „Branntwein" toepast, terwijl zodanige heffing voordien in den regel slechts werd toegepast wanneer de aard van het oorspronkelijk produkt (bij voorbeeld wijn) door toevoeging van alcohol was gewijzigd;

2 dat de vraag blijkens het overgelegde dossier betrekking heeft op een nationaal monopolie dat voornamelijk de verhandeling van binnenlandse „Branntwein" en de invoer van dat produkt ten doel heeft;

dat voorts uit de overwegingen van de verwijzingsbeschikking blijkt, dat de maatregel welke voor de nationale rechter in geding is, daarin bestaat dat de nationale wetgever, na de inwerkingtreding van het Verdrag, een reeds bestaande heffing van toepassing heeft verklaard op de invoer van produkten waarvoor zij aanvankelijk niet gold;

dat met een en ander bij de beantwoording van de vraag van de nationale rechter rekening dient te worden gehouden;

3 Overwegende dat is betoogd dat artikel 37, lid 2, niet op de invoering van de litigieuze heffing kan worden toegepast, omdat zij niet past in het raam van de in dit artikel bedoelde monopolies;

4 Overwegende dat in artikel 37, lid 2, met name „een nieuwe maatregel" indruisend tegen de in lid 1 vermelde beginselen, wordt verboden;

dat blijkens beide leden, in onderling verband beschouwd, de term „maatregel", zoals die in het tweede lid van dit artikel wordt gebezigd, ten nauwste verband houdt met de omschrijving van de werkzaamheden van een nationaal monopolie van commerciële aard, zoals die in lid 1 wordt gegeven;

5 dat deze definitie opzettelijk in algemene bewoordingen is vervat, in dier voege dat daaronder mede bemoeiingen zijn begrepen waardoor de betrokken staat alleen maar „in feite" of „zijdelings" op het handelsverkeer tussen Lid-Staten inwerkt, casu quo dezelve niet „beheerst" of „leidt", doch slechts „beïnvloedt";

dat derhalve artikel 37 niet slechts van toepassing is op in- of uitvoer waarop het monopolie rechtstreeks betrekking heeft, doch ook op ieder handelen dat met het bestaan van het monopolie verband houdt en het handelsverkeer tussen de Lid-Staten in bepaalde — al dan niet gemonopoliseerde — produkten beïnvloedt;

6 dat derhalve de invoering — na de inwerkingtreding van het Verdrag — van een heffing bij invoer van een produkt waarvan een der bestanddelen onder het monopolie valt, een „nieuwe maatregel" in de zin van artikel 37, lid 2, kan zijn;

7 Overwegende dat echter door voormeld voorschrift niet iedere „nieuwe maatregel" wordt verboden, doch slechts een zodanige welke hetzij „tegen de in lid 1 vermelde beginselen indruist" — dat wil zeggen „discriminatie tussen de onderdanen der Lid-Staten" inhoudt casu quo tot versterkte discriminatie leidt — „wat de voorwaarden van de voorziening en afzet betreft" hetzij „de draagwijdte van de artikelen inzake de afschaffing der douanerechten en de kwantitatieve beperkingen tussen de Lid-Staten beperkt";

8 Overwegende dat men zich derhalve in de eerste plaats heeft af te vragen of de uitbreiding van een tevoren alleen op soortgelijke, onder een monopolie vallende, nationale produkten toegepaste heffing tot ingevoerde produkten, voor wat de voorwaarden van de voorziening en afzet betreft discriminerend mag worden geacht;

9 dat de nieuwe heffing, wil zij wat betreft de voorwaarden van voorziening en afzet discriminatie opleveren, ertoe zou moeten leiden dat het ingevoerde produkt zwaarder wordt belast dan het overeenkomstige nationale produkt;

dat hiervan geen sprake is, nu het er om gaat eerstbedoelde produkten even zwaar te belasten als laatstgenoemde;

dat van discriminatie in de zin van genoemd artikel geen sprake is wanneer voor het ingevoerde produkt voortaan dezelfde voorwaarden gelden als voor het onder het monopolie vallende nationale produkt;

10 Overwegende dat voorts moet worden nagegaan of de nieuwe heffing in voege als bedoeld in artikel 37, lid 2, de draagwijdte van de artikelen inzake de afschaffing der douanerechten en der kwantitatieve beperkingen tussen de Lid-Staten beperkt;

11 dat zolang bedoelde maatregel er slechts toe strekt om in de intracommunautaire handel een heffing toe te passen welke voor de inwerkingtreding van het Verdrag alleen voor gelijksoortige nationale produkten gold,

bedoelde uitbreiding er niet toe leidt dat bedoelde heffing is gelijk te stellen met een douanerecht of een heffing van gelijke werking;

dat de litigieuze heffing voorts naar haar aard niets uitstaande heeft met een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve beperking;

12 Overwegende dat derhalve aan het Bundesfinanzhof dient te worden geantwoord dat een heffing bij invoer van produkten uit andere Lid-Staten, welke met het bestaan van een nationaal monopolie verband houdt en voor het eerst na de inwerkingtreding van het Verdrag wordt toegepast, geen inbreuk op artikel 37, lid 2, inhoudt zolang deze nieuwe heffing het ingevoerde produkt slechts in dezelfde mate treft als onder het monopolie vallende nationale produkten;

13 Overwegende dat ten aanzien van de kosten door de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen aan het Hof gemaakt, geen last tot terugbetaling kan worden gegeven;

14 dat de procedure ten aanzien van de betrokken partijen als een in de loop van het geding voor het Bundesfinanzhof gerezen incident is te beschouwen, zodat laatstgenoemde rechterlijke instantie over de kosten zal hebben te beslissen;

Gezien de stukken;
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de mondelinge opmerkingen van de firma Cinzano, van de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Commissie der Europese Gemeenschappen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name op de artikelen 37 en 177;
Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap, met name op artikel 20;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen,

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende op de vraag, door het Bundesfinanzhof bij beschikking van 25 februari 1970 gesteld, verklaart voor recht :

Een heffing bij invoer van produkten uit andere Lid-Staten, welke met het bestaan van een nationaal monopolie verband houdt en voor

het eerst na de inwerkingtreding van het Verdrag wordt toegepast, houdt geen inbreuk op artikel 37, lid 2, in zolang deze nieuwe heffing het ingevoerde produkt slechts in dezelfde mate treft als onder het monopolie vallende nationale produkten.

Aldus gewezen en uitgesproken ter openbare zitting te Luxemburg op zestien december negentienhonderdzeventig.

Lecourt Donner Trabucchi

Monaco Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Luxemburg, zestien december negentienhonderdzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President
R. Lecourt

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL A. DUTHEILLET DE LAMOTHE VAN 12 NOVEMBER 1970 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Tot goed begrip van de omstandigheden welke tot deze zaak aanleiding gaven en van haar draagwijdte, komt het ons dienstig voor in het kort de hoofdtrekken en de ontwikkeling van de Duitse wettelijke regeling inzake alcoholhoudende dranken te releveren.

Wij verontschuldigen ons hiervoor bij diegenen onder U die met deze wettelijke regeling vertrouwd zijn, doch wellicht is dit niet met U allen in dezelfde mate het geval.

De Duitse wettelijke regeling inzake de alcoholhoudende dranken gaat, evenals de meeste Europese wettelijke regelingen, uit van een fundamenteel en eenvoudig onderscheid, namelijk tussen :

— enerzijds dranken verkregen door natuurlijke gisting, dat wil zeggen hoofdzakelijk wijnen en bier;
— anderzijds dranken door distillatie, of, in het algemeen, anders dan door gisting verkregen.

Het wezenlijk verschil tussen de rechtsstelsels die op deze beide categorieën van dranken toepasselijk zijn is het volgende :

Dranken behorende tot de eerste categorie worden vrij verhandeld;

de tweede categorie is het voorwerp van een aankoopmonopolie voor het ruwe produkt, ingesteld bij een — veelvuldig gewijzigde — wet van 8 april 1922. De staat koopt het ruwe produkt, doet het een bewerking, genaamd „verificatie", ondergaan en verkoopt het vervolgens aan de verbruiker.

— Vertaald uit het Frans.